

DIN CUPRINS

**ÎN LOC DE RELIGIE
ELEVII VOR STUDIA
CURSUL DE "EDUCAȚIE
MORAL-SPIRITUALĂ" P. 3**

**CU DOMNUL SPRE GOLGOTA
P. 4**

**PATILE ÎN LUMEA
SATULUI ROMÂNESC
P. 5**

**JURISDICȚIE ECLEZIASTICĂ
UNIVERSAL-GEOGRAFICĂ.
ESTE UN ASEMENEA
CONCEPT ORTODOX?
P. 6**

**"A RESPECTA SENTI-
MENTELE CREDINCIOȘILOR,
A PĂZI LUCIDITATEA
CREȘTINĂ A MINȚII"
P. 7**

**PAȘTILE - PRIMĂVARA
SUFLETULUI
P. 7**

**ORTODOCȘII ȘI LUTERANII
DIN SUA SUSȚIN DATA
COMUNĂ A PAȘTELUI P. 8**

HRISTOS A ÎNVIAT

ÎNVIEREA DOMNULUI – ISTORIE ȘI MIRACOL

Din adâncuri de istorie, din străbuni, la slăvitul praznic al Învierii Domnului, întâmpinați cu salutul creștinesc: „Hristos a Înviat!”, spus cu toată inima, răspundem senini cu toată convingerea: „Adevărat a Înviat!”. Da, adevărat a Înviat Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos! Învierea lui Iisus este pentru noi, creștinii, o certitudine, un adevăr de credință și totodată un adevăr istoric, un adevăr suprarational devenit fapt istoric, realitate. Este o minune a lui Dumnezeu demonstrată istoric, un miracol Înscris cu martori în filele istoriei, pentru eternitate. Ținând seama de cele două naturi unite tainic în persoana lui Iisus, cea omenească și cea divină, Învierea Domnului este, după cele două firi, istorie și miracol, fapt istoric și divin totodată. Ca fapt istoric, circumscris spațial și temporal, evenimentul Învierii Domnului s-a petrecut pe când la Roma domnea Împăratul Tiberiu, iar în Palestina guvernă Pilat din Pont.

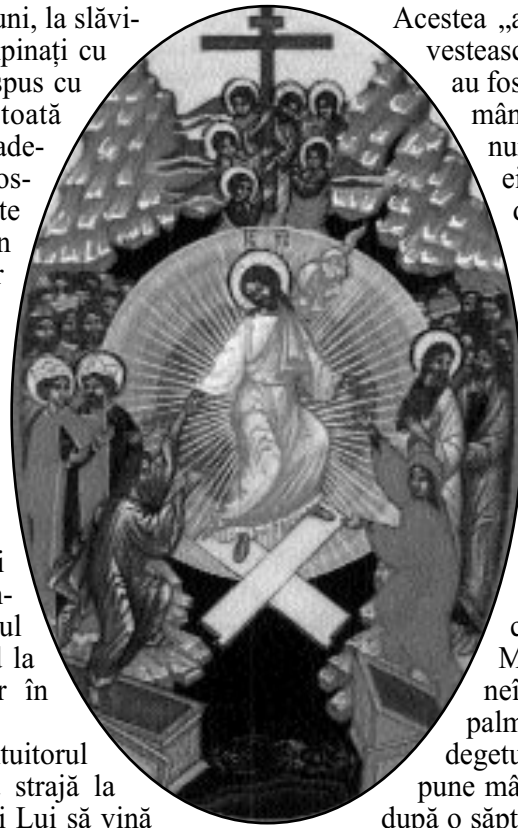
Răstignit, murind pe Cruce, Mântuitorul a fost îngropat, punându-I-se totodată strajă la mormânt, pentru ca „nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: „S-a sculat din morți” (Matei 27, 64). Însă Dumnică, „a treia zi după Scripturi”, femeile purtătoare de mir au găsit mormântul gol. Mormântul era gol, pentru că Hristos Înviase.

Învierea Domnului este un eveniment probat cu martori. Numeroși sunt cei ce L-au văzut și-au stat de vorbă cu Domnul după Învierea Sa. Primul martor, după cum spune Sf. Evanghelist Marcu (16, 9), a fost Maria Magdalena. Ea, care a păcătuit atâta, dar care a iubit atâta, ea Îl văzu cea dintâi. Alături de Maria Magdalena L-au văzut femeile mironosițe.

Acestea „au alergat cu frică și cu bucurie mare să vestească ucenicilor Lui” (Matei 28). Petru și Ioan au fost primii Săi ucenici care au alergat la mormânt, dar l-au găsit gol. Se mai aflau acolo numai giulgiurile de înmormântare. Văzând, ei au crezut că Domnul a Înviat cu adevărat, după cuvintele Scripturii (Ioan 20, 9). În aceeași zi, Iisus s-a arătat celor doi ucenici, Luca și Cleopa, care mergeau spre Emaus (Luca 24, 13-31), iar în seara aceleiași zile s-a arătat ucenicilor Săi, care se adunaseră, de frica iudeilor, într-o casă, zicându-le: „Pace vouă! Eu sunt, nu vă temeți... Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt. Pipăiți-Mă și vedeți că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am” (Luca 36-39). „Am văzut pe Domnul!” - așa au grăit ceilalți Apostoli către Toma, care nu fusese de față când Mântuitorul li se arătase lor. Însă Toma, neîncredător, a spus: „Dacă nu voi vedea în palmele Lui semnul cuielor, dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede”. Dar după o săptămână Toma, văzând mâinile și coasta lui

Iisus, s-a convins că El nu numai că a Înviat, dar că este și Dumnezeu adevărat, zicând: „Domnul meu și Dumnezeul meu!” (Ioan 10, 28). În urma acestora, spune Sf. Evanghelist Ioan, Mântuitorul s-a arătat din nou ucenicilor Săi, la Marea Tiberiadei, în Galileea, vorbind cu ucenicii, mâncând împreună cu ei și săvârșind pentru ei o minune. Aceasta este acum a treia oară când Iisus s-a arătat ucenicilor după Învierea Sa din morți (Ioan 21, 14).

continuare în pag. 5)

**ÎN AJUNUL SLĂVITEI
SĂRBĂTORI A ÎNVIERII DOMNULUI
NOSTRU IISUS HRISTOS,
COLEGIUL DE REDACȚIE
FELICITĂ CITITORII, DORINDU-LE
TUTU-ROR PACE, LINIȘTE
SUFLETEASCĂ, SPOR ÎN TOATE
ȘI AJUTOR DE LA DUMNEZEU.**

**HRISTOS
A ÎNVIAT!
ADEVĂRAT
A ÎNVIAT!**

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

*cu bunăvoința lui Dumnezeu VLADIMIR,
Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove*

PC protopopi, PC preoți și diaconi, cinului monahal și tuturor binecredincioșilor creștini din de Dumnezeu păzită Biserica Ortodoxă din Moldova

**HRISTOS
A ÎNVIAT!**

Iubiți creștini,

În atmosfera jubiliară, când sărbătorim 2000 de ani de la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, acest salut pascal capătă o semnificație deosebită, fiindcă nașterea minunată a Pruncului Dumnezeiesc s-a săvârșit pentru mântuirea de către El a neamului omenească.

În acest salut pascal noi sesizăm și o bucurie victorioasă, și o descoperire a

unei taine, și o chemare cerească, și o expresie a dragostei, și o urare de pace.

Mai întâi ele au fost pronunțate, fără îndoială, de către ucenicii lui Hristos, care după o mahnire de nemângâiat au fost luminați de o bucurie mare. Ucenicii erau în căutarea unei explicații: cum s-a întâmplat că Hristos, care săvârșea minuni, a permis să fie luat sub strajă, să fie bătut, rănit, condamnat la moarte și răstignit pe Golgota. De ce El nu s-a apărat pe Sine? Credința lor a fost puternic zdruncinată. Ei erau adânc tulburați și retrăiau nespun din cauza spulberării speranțelor lor.

Numai Învierea Domnului a avut capacitatea de a aprinde focul credinței în inimileperate ale ucenicilor. Numai Învierea a putut săvârși o schimbare în viața lor. Numai întâlnirea lor cu Iisus Cel Înviat a dus la schimbarea mahnirii lor în bucurie.

(continuare în pag.2)

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

10.03 – Adunarea protopopilor Eparhiei de Centru, la care s-a pus în discuție „Programul de acțiuni pentru sărbătorirea a 2000 de ani de la Nașterea Domnului – pe județe”;

12.03 – Sf. Liturghie în Catedrala „Nașterea Domnului” din Chișinău cu cinul iertării;

13.03 – Întâlnire cu Viceministrul Sănătății, dl O.Rusu pe probleme legate de Mănăstirea Curchi; cu președintele

Poia – ctitor al bisericii din com. Untești (Ungheni);

14.03 – Întâlnire cu Episcopul Romano-Catolic din Moldova, PS Anton Coșa; cu dl A.Plugaru;

Primele 4 zile ale Postului Mare – rugăciune împreună cu preoții și enoriașii la Canonul Sf. Andrei Criteanul;

15.03 – Liturghia Darurilor Înainte Sfințite la Catedrala „Nașterea Domnului”;

17-18.03 – Sf.

Foto 2

Chișinău

19.03 – Sf. Liturghie la Catedrala „Nașterea Domnului” și Te Deum la Duminea Ortodoxiei;

21.03 – Întâlnire la Budapesta (Ungaria) cu ctitorul Mănăstirii „Sf. Gheorghe” din Suruceni dl Igor Vșivțev;

22.03 – Întâlnire în or. Helbron (Germania) cu doctor Voldemar Smidt, care acordă ajutor umanitar spitalelor din Moldova;

23.03 – Întâlnire cu burgomasterul landului Baden-Baden, dl Curt Lebenstaein;

24.03 – Întâlnire în or. Ștuttgart cu președintele firmei de import-export „GMBH”, dl Milan Novcovici;

25.03 – Întâlnire în or. Helbron cu dl Gheorghe Maroge, directorul firmei cu același nume;

26.03 – Întâlnire în or. Todtnau cu președintele fondului de binefacere „Hilf for Eastern Europe” și vizită la Casa de bătrâni din localitate (foto 1);

27.03 – Întâlnire cu burgomasterul or. Todtnau la Primărie (foto 2);

Întâlnire în or. Freiburg cu monseniorul Wolfgang Sauer, șeful Departamentului Relații Externe a Arhiepiscopiei Romano-Catolice din Freiburg (foto 3);

28.03 – Vizită la Strassbourg (Franța), consultare cu 2 avocați de la

Consiliul Europei pentru drepturile omului;

29.03 – vizită și întâlnire în or. Ortomberg (Germania) cu dl Volfganț, președinte al Fondului de binefacere „Rusland hilfe vettrau E.V.”; Întâlnire cu burgomasterul or. Budinghen, dl Manfred Hix;

4.04 – Interviu acordat d-lui Dominique Alexandre de la Fondul „Caritas-France”;

Interviu acordat corespondentului Radio-

P. Lucinschi, Președinte al Republicii Moldova;

7.04 – Întâlnire cu Comisia mixtă din partea Mitropoliei și Primăriei municipiului Chișinău, ce se ocupă cu renovarea Catedralei „Nașterea Domnului” din capitală;

12.04 – Întâlnire cu Rectorul Universității Real-Umanistice din or. Cahul, dl N.Atanasov.

Protoiereu Teodor Roșca a fost eliberat din funcția de Secretar al Mitropoliei Moldovei. În

Foto 1

firmei „Exiton-bon”, dl Liturghie la biserica „Sf. Sergiu Edu; cu dl Valeriu Teodor Tiron” din

Foto 3

România Internațional, dl această funcție a fost numit Bogdan Matei; ieromonahul Irineu

6.04 – Întâlnire cu dl Tafunea.

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

cu bunăvoința lui Dumnezeu VLADIMIR, Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove

(începutul în pag. 1)

El a înviat! Era o bucurie ce depășea orice altă bucurie. S-au sfârșit zilele și orele de chinuri, nedumeriri, dureri și lacrimi. A venit o bucurie deplină și desăvârșită – bucuria Învierii Domnului, prorocită de către însuși Iisus Hristos. Această bucurie a devenit credință a multor inimi omenești.

Învieria lui Hristos a devenit o cheazășie pentru viața veșnică a omenirii. În zilele de tristețe și mahnire Învieria lui Hristos insuflă în inimile noastre o mare speranță și ne dă vigoare și putere. Învieria lui Hristos îi unește pe cei vii și pe cei morți într-o familie unică și dăruiește omului o bucurie desăvârșită.

Bucuria Învierii lui Hristos a ajuns și până la noi, cei care astăzi o prăznuim cu sentimente de încântare duhovnicească. Noi, după cuvintele lui Hristos, suntem mai fericiți decât ucenicii Săi pentru că credem în El, nevăzând Învieria Lui (In. 20, 29).

Noi cunoaștem că adevărul despre acest eveniment a fost confir-

mat de către apariția Domnului Înviat în repetate rânduri în mijlocul ucenicilor și urmașilor Săi. Iisus Hristos, înviat a treia zi, după Sfânta Scriptură, a lăsat să fie răstignit pe Cruce pentru ca prin Patimile Sale să deschidă oamenilor calea spre bucuria veșnică. Tot ce avem noi mai luminos și drag în viața noastră de creștini ortodocși purcede de la Învieria lui Hristos.

Noi nu suntem în stare să înțelegem desăvârșit tainele profunde ale omului – cum se naște sufletul lui și cum se înnoiește, însă avem capacitatea să recunoaștem omul creștin după modul său de viață, după inima lui deschisă pentru bunătate, dragoste, dăruire de sine și credință. Dacă cineva din noi, asemenea apostolului Toma, a avut nefericirea de a slăbi în credința în Hristos cel Înviat, atunci să știe că Domnul pe toți îi cheamă la Dânsul și dragostea Lui este nemărginită. Inima aceluia nu va întârzia să reacționeze la moartea Lui pe Cruce

pentru mântuirea noastră.

Înălțând rugăciuni către Hristos, Mântuitorul, să-L rugăm să trimită omenirii înnoire duhovnicească, să dăruiască poporului său putere și să ne binecuvânteze pe toți, că Lui i se cuvine cinste și închinare în vecii vecilor.

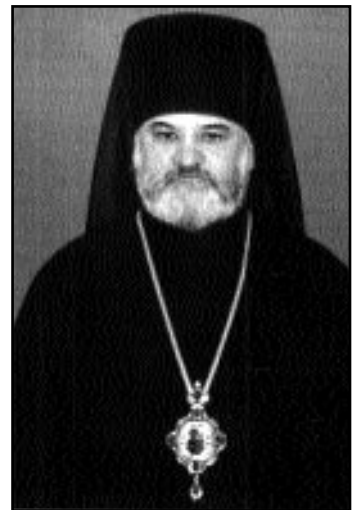
În aceste zile radioase de Paști vă transmit tuturor felicitări cu prilejul Învierii Domnului, rugând ca Hristos cel Înviat să întărească puterile noastre sufletești și trupești și să ne dăruiască nouă tuturor cugete într-o săvârșirea faptelor bune. Bucuria duhovnicească să ne lumineze totdeauna! Amin.

HRISTOS A ÎNVIAT!
ADEVĂRAT A ÎNVIAT!

*Cu arhieriești binecuvântări,
+ VLADIMIR, Mitropolit al
Chișinăului și al întregii Moldove*

ÎNVIEREA DOMNULUI
Chișinău, 2000

PS ANATOLIE LA 50 DE ANI DE LA NAȘTERE

PS Anatolie (Botnari), episcop de Cahul și Lăpușna împlinește la 3 mai frumoasa vârstă de 50 de ani.

Redacția ziarului „Curierul Ortodox” și cititorii noștri Vă doresc mulți ani și spor în munca de păstor al creștinilor.

Întru mulți ani, stăpâne!

EXTRAS DIN PLEDOARIA AVOCATULUI UNUI TÂNĂR DE 18 ANI ACUZAT DE CRIMĂ

« D o m n i l o r , în sarcinarea ce am pri-mit-o este foarte ușoară. Acuzatul își recunoaște vina, prin urmare e puțin de apărât la dânsul.

Totuși, mă simt chemat să spun câteva cuvinte. Înaintea mea și a judecătorilor văd pusă

Grucea; se află aici, în sala în care acuzatul va fi condamnat. Îmi pun, însă, întrebarea: de ce nu se găsește Sfânta Cruce și în școli, în fiecare sală de învățământ, oriunde se află și învață copiii? De ce condamnatul vede Grucea abia astăzi, aici, în sala de judecată, când

este prea târziu? Dacă s-ar fi arătat încă de pe băncile școlii, sunt sigur că astăzi acest tânăr nu ar mai fi aici, în postura de criminal.

D o m n i l o r , Dumneavoastră sunteți adevărații vinovați! Pe voi vă acuz! Prin Dumnea-voastră se seamănă în popor

necredința. Gon-damnați pe clientul meu, căci aceasta este meseria Dumneavoastră. Eu însă vă acuz pe voi, căci aceasta este datoria mea!»

Leon Magdan. *Gele mai frumoase pilde ei povestiri creștin-ortodoxe, București, 1998, p. 93*

Trăim în anul jubiliar, care marchează 2000 de ani de la întruparea Domnului. Mai suntem și în preajma sărbătorilor Paștilor, probabil din aceste motive legiuitorii moldoveni au pregătit alegătorilor, adică nouă creștinilor ortodocși, "un cadou", pe care mai bine nu-l făceau.

De cinci ani, Biserica Ortodoxă din Moldova încearcă să fie auzită de cei care ne conduc la capitolul educației religioase a elevilor în școala de stat.

La început se pare că carul se urnise din loc, căci se formase, prin decretul dlui președinte Mircea Snegur, în 1996, și o comisie mixtă din reprezentanții Bisericii și ai guvernului. Au fost elaborate și unele propuneri cu privire la modificarea unor legi în privința posibilității predării religiei în școala de stat.

Dar, spre regret, am văzut că este aproape cu neputință să fii înțeles de cei care nu sunt în stare să înțeleagă niște lucruri pe care le intuiește orice om cu mintea trează. Astfel că dialogul dintre stat și Biserică la acest capitol amintește de dialogul surdului cu mutul. Starea actuală probabil este condiționată și de faptul că conducătorii noștri, care pretind a fi democrați, vor fi având și ei o credință în democrație, dar una inventată de ei. Căci după cum poate fi credință religioasă în dumnezei falși, la fel poate fi credință și abnegație față de o democrație falsă, inventată după "chipul și asemănarea" celor care o nascocesc.

Așa se întâmplă că de la o vreme, în cuvinte și în minte înaintăm spre Europa, spre democrație, dar în realitate ne întorcem la aceleași vremuri de tristă pomină, când statul ne dicta ce e bine pentru noi, ce să citim, ce să gândim, când senti-

mentul religios și Biserica nici nu erau luate în seamă sau erau tratate ca niște rudimente nefolositoare. Astăzi s-au schimbat doar foarte puțin accentele, politicienii au înțeles că se poate specula cu sentimentul religios pentru a dobândi ceva în campaniile electorale, la fel au înțeles că pot folosi pe unii membri ai Bisericii, fie clerici, sau mireni, pentru a-și atinge unele scopuri. Dar nu s-a schimbat nimic practic în starea Bisericii, în atitudinea statului față de Biserică și probabil încă mult timp nu se va schimba, până ce noi, membrii Bisericii, vom permite să fim manipulați în interese străine. Suntem datori să repetăm încă o dată că Statul, în persoana conducătorilor lui, practic este surd la strigătele Bisericii.

O dovadă în plus este și recenta modificare a

școală.

Iată cum sună acum alineatul 4 Art. 4 după modificările făcute în **Legea învățământului**:

Alineatul 4 (nou). "Educația moral-spirituală în învățământul de stat primar este un obiect de studiu obligatoriu, iar în învățământul secundar și superior este un obiect de studiu facultativ. Acest obiect este predat de persoane cu o pregătire profesională corespunzătoare. Elaborarea concepției, programelor de învățământ și pregătirea cadrelor pentru predarea obiectului "Educația moral-spirituală" constituie prerogativa Ministerului Educației și Științei".

Scurt și cuprinzător.

Ce reiese din cele stipulate în noua redacție a **Legii învățământului**?

1. Că nici una din propunerile Comisiei Mixte, care a activat în anul 1996, nu a fost luată în vedere de legislatorii "noștri", pur și simplu s-a ignorat părerea Bisericii;

2. În loc de religie în școală va fi introdus obiectul "Educația moral-spirituală", nici măcar "religios-morală";

3. Practic preoții nu vor putea preda acest obiect, deoarece "nu au pregătirea profesională corespunzătoare";

4. Biserica nu poate influența elaborarea concepției, programelor de învățământ, și nici pregătirea cadrelor didactice pentru predarea noului obiect, deoarece acestea constituie "prerogativa Ministerului Educației și Științei".

Ca să mai îndulcească această băutură amară, servită creștinilor în ajunul Învierii Domnului, cei de la Ministerul Învățământului și Educației spun că sectanții nu vor avea acces în școală.

Dar oare poate numai acest lucru să ne bucure, dacă nici noi, ortodocșii, nu vom avea acces la educația religioasă în școală?

Hristos a Înviat, domnilor parlamentari!

Nicolae Fuștei

ÎN LOC DE RELIGIE
ELEVII VOR STUDIA
CURSUL DE "EDUCAȚIE
MORAL-SPIRITUALĂ"

Legii

nvățământu-

lui, care

îngustează și mai

mult dreptul cetățen-

nilor de a da copiilor o

educație în conformitate

cu concepțiile părinților

despre lume.

Dacă **Constituția** și **Legea**

despre culte permite educația

religioasă în școală, fie chiar și

facultativ, iar **Legea învățământu-**

tului din 1995 cel puțin permitea

elevilor să frecventeze cursul

facultativ ce abordează problemele

educației moral-religioase, apoi

ultima redacție a **Legii**

învățământului, făcută în anul

2000, a spulberat toate speranțele pe care le mai aveam în

privința predării religiei în

DOAMNE, TE IUBESC MAI MULT DECÂT PE MINE ÎNSUMI

GÂNDURI DE COPII DESPRE DUMNEZEU

Religia în unele școli în zilele noastre este o disciplină nouă. Dar cu câtă dragoste și ardoare este acceptată și așteptată de copii. Sufletul copilului tinde spre Dumnezeu, asemenea florilor care se îndreaptă spre soare. Fiind nevinovați, copiii sunt mai receptivi și mai recunoscători, decât cei maturi, la toate darurile primite de la Creator. Dumnezeu iubește și ocrotește copiii căci ei sunt vase alese pentru fericirea veșnică și pentru proslăvirea numelui Său.

Că copiii simt dragostea lui Dumnezeu și doresc să fie plăcuți Lui vorbesc aceste secvențe, extrase din compunerile elevilor din casa III "A" a școlii primare nr. 53 din or. Chișinău.

Constanța Cucu: Iisus Hristos a murit pe Cruce ca să ne elibereze din robia păcatelor. Îi mulțumesc Domnului că mi-a dat viață. Îi iubesc și de aceea nu vreau să mă despart de El niciodată. Mă voi pocăi pentru greșelile mele, ca să am viață veșnică.

Gabriela Nichifor: Când Adam și Eva au încălcat porunca lui Dumnezeu, atunci au pierdut raiul. În urma păcatului strămoșesc noi toți am devenit muritori. Iisus S-a răstignit pentru ca să ne deschidă din nou porțile raiului. Se cuvine ca noi să avem credință în Dumnezeu, să ne ducem cât mai des la Biserică.

Denis Cebotar: Îi mulțumesc lui Dumnezeu că a trimis pe Fiul Său iubit ca să ne răscumpere din robia păcatelor.

Tanea Plăcintă: Îți mulțumesc, Doamne, că ne-ai dăruit viață veșnică prin Jertfa Ta de pe Cruce. Te iubesc mai mult decât pe mine însumi.

Rita Hvaldina: Îi mulțumesc Domnului că m-a creat pe mine și că a creat toată lumea. Mă voi strădui să fac fapte bune.

Maria Mercaciov: Domnul ne-a dat viață și noi trebuie să dăm sufletul nostru în mâinile Lui și să facem mereu rugăciune.

Dumitru Brailean: Eu Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că m-a învățat să-mi iubesc chiar și dușmanii, m-a învățat să mă comport frumos chiar și cu cei mai mici și mai săraci decât mine. Îi mulțumesc Domnului că m-a învățat să nu mă tem de nimic, chiar și de moarte, ci să am încredere deplină în cuvintele Lui și să pășesc pe urmele Lui.

Stimați cititori, părinți, diriguitori ai acestei țări, oare nu vi se pare că copiii încearcă să ne dea o lecție de sinceritate? Chiar să nu avem ce învăța de la ei?

Liliana Trohin, învățătoare de religie.

În misiunea Mântuitorului punctul culminant coincide tocmai cu Paștile. Când spune că Israel a înjunghiat mielul pascal, Evanghelistul Marcu (14, 12) pune în evidență faptul că se pregăteau deja Paștile lui Hristos, iar arhierii și bătrânii căutau cu vicleșug cum să-L prindă și să-L omoare (Mr: 14, 1). Astfel Hristos e adevăratul Miel pascal ce trebuia înjunghiat (1 Cor: 5, 7). Iisus e înfățișat ca mielul fără de glas, care nu opune rezistență. Conduc în fața Sinedriului, „nu și-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa. Întru smerenia Sa judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune?” (Isaia 53, 7-8). La Sinedriu s-au adunat „toți arhierii, bătrânii și cărturarii” (Mr: 14, 53). Fiindcă era după apusul soarelui, e puțin probabil ca aceste trei ramuri ale puterii Sinedriului să fi fost reprezentate complet. Prin aceasta Evanghelistul vrea să spună că e vorba de o adunare împotriva legii, pentru că e o acțiune săvârșită după apusul soarelui. Marele preot, „sculându-se în mijlocul lor, L-a întrebat pe Iisus: Nu răspunzi nimic la tot ce mărturisesc împotriva Ta aceștia? Iar El tăcea și nu răspundea nimic” (Mr: 14, 60). Hristos nu răspundea, pentru că dacă ar fi răspuns, ar fi fost acuzat acuzatorul. Procesul explicitează această tăcere a Mântuitorului, deoarece, după cum spune Evanghelistul Ioan, „Dumnezeu pe Fiul Său în lume L-a trimis nu ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască prin El lumea” (In: 3, 17).

Arhierul îl întreabă direct pe Iisus: „Ești Tu Hristosul, Fiul Celui binecuvântat?” (Mr: 14, 60-62), la care Mântuitorul răspunde, unind două pasaje din Scriptură (Ps. 110 și Daniel 7) prin care afirmă că este Fiul lui Dumnezeu, că este egal în putere – deci este Creatorul Cerului și al pământului – și este Judecătorul Universal Care va veni la sfârșitul lumii să judece cele 12 seminții ale lui Israel: „Iar Iisus a zis: „Eu sunt și veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta puterii și venind pe norii cerului” (Mr: 14, 60-62). Intenția arhierului a reușit deplin: Hristos a vorbit. În mijlocul Sinedriului Hristos împlinește Teofania Sa deplină, revelându-se Dumnezeu în deplinătatea Sa. Prin aceasta subliniază două aspecte ale divinității: acela de a fi începutul creației, Creatorul, și de a se afla la sfârșitul ei ca Judecător.

PRIMA GONDAMNARE A LUI HRISTOS REPARĂ EVENIMENTUL DIN FAGERE 2

În acest moment urechile arhierilor, cărturarilor și bătrânilor nu mai pot asculta: „Iar arhierul, sfâșiindu-și hainele, a zis: „Ce trebuință mai avem de martori? Ați auzit hula. Ce vi se pare vouă?”. Iar ei toți L-au osândit ca vinovat de moarte” (Mr: 14, 63-65). Prin acest gest arhierul exprimă, de fapt, capitularea sa ca arhieru, încetarea arhieriei sale. E un gest care exprimă un adevăr profund, pentru că în fața arhierului Vechiului Testament se află acum noul Arhieru „după rânduiala lui Melhisedec” (Ps. 110, 4). „Un astfel de arhieru se cuvenea să avem: sfânt, fără răutate, fără pată, deosebit de cei păcătoși, și fiind mai presus decât cerurile. El nu mai are nevoie în fiecare zi să aducă jertfe, ca arhierii: întâi pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, căci a făcut aceasta odată, aducându-se jertfă pe Sine Însuși” (Evrei 7, 26-27). Acest Arhieru Care stă în fața vechiului arhieru al jertfelor și arderilor de tot este Fiul lui Dumnezeu.

Păcatul lui Adam constă în dorința lui de a fi ca Dumnezeu. Legea lui Moise interzice crearea de idoli și repetarea greșelii lui Adam. Legea e un pedagog care ne conduce la Hristos prin faptul că împiedică idolatria și înșelăciunea. Dar când vine Hristos Fiul nu mai e nevoie de ea, pentru că în El Dumnezeu s-a revelat în deplinătatea și în adevărul Său. Această revelație în Fiul încă sub lege, așa încât Fiul este condamnat la moarte pentru că s-a declarat Fiul lui Dumnezeu, adică Dumnezeu. Adam voia să devină Dumnezeu, deci legea lui Moise interzice o astfel de blasfemie și o pedepsește cu moartea. Vine Hristos și în mijlocul Sinedriului își revelează întreaga Sa divinitate, iar pentru aceasta e condamnat la moarte.

Noi știm că din cauza falsei imagini a lui Dumnezeu, Adam rupe relația cu El, crezând că Creatorul este nedarnic, gelos pe lucrurile Sale. Când Hristos este prins, scuipat, lovit, atunci se revelează în mijlocul

CU DOMNUL SPRE GOLGOTA

Sinedriului adevărata imagine a lui Dumnezeu. A c u m oamenii contemplant un Dumnezeu iubitor, Care Se dăruiește deplin, dându-Se în mâinile unor oameni ticăloși și închiși în propriul păcat, chiar „și slugile îl băteau cu palmele,” (Mr: 14, 65). Astfel odată cu prima condamnare la moarte a lui Hristos se creează condițiile pentru restaurarea raportului Dumnezeu-om întrerupt în Facere 3. Prin aceasta Dumnezeu revelează adevărata Sa imagine, dezvăluie fața Sa de iubire. Se desființează astfel motivul care l-a îndemnat pe Adam să rupă relația cu Dumnezeu.

A DOUA GONDAMNARE A LUI HRISTOS REPARĂ EVENIMENTUL DIN FAGERE 5

„Și îndată dimineața, arhierii, ținând sfat cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot Sinedriul, și legând pe Iisus, L-au dus și L-au predat lui Pilat. Și L-a întrebat Pilat: „Tu ești regele iudeilor?” Iar El i-a zis: „Tu zici” (Mr: 15, 1-2). În sfatul de care vorbește Evanghelistul, s-a hotărât desigur să se meargă la Pilat nu acuzându-L pe Iisus că s-a proclamat Fiul lui Dumnezeu, căci romanii nu interveneau în problemele religioase evreiești. De aceea acuzația fundamentală pe care au făcut-o împotriva Lui e aceea de a se fi proclamat rege al iudeilor. Acest act politic îl face nemijlocit dușmanul cezarului. Dar Pilat a intuit că motivul pentru care i L-au predat pe Hristos nu era cel al regalității Sale. A înțeles că altul era motivul: „Știa că arhierii îl dăduseră în mâna lui din invidie” (Mr: 10). Iarși ne aflăm în fața invidiei. Am văzut că păcatul originar a fost cauzat din pizma diavolului. Cain l-a ucis pe Abel tot

din invidie.

Pilat încearcă să-L elibereze pe Iisus, folosindu-se de o stratagemă diplomatică. „Iar la sărbătoarea Paștilor, le elibera un întemnițat pe care îl cereau ei. Era unul cu numele Baraba închis împreună cu niște răzvrățiți, care în răscoală săvârșiseră ucidere... Iar Pilat le-a răspuns: „Voiți să vă eliberez pe regele iudeilor?”. Ei iarși au strigat: „Răstignește-L!” (Mr: 15, 11-13). Convins că vocea poporului îl va salva pe Hristos, Pilat rămâne uimit când poporul cerea răstignirea Lui. Astfel, uimit, întreabă poporul: „Dar ce rău a făcut?” Iar ei mai mult strigau: „Răstignește-L!” și Pilat, vrând să facă pe voia mulțimii, le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus, biciindu-L, L-a dat să fie răstignit” (Mr: 15, 14-15).

Astfel, Hristos primește a doua condamnare ca răufăcător în locul lui Baraba. De data aceasta, poporul determină condamnarea. Iată ce înseamnă a asculta mintea

unui popor necurățit și incapabil de discernământ! O minte pătimasă nu poate cunoaște, poate fi doar manipulată. Copleșită de atâtea fărâdelegi, de atâtea nedreptate, omenirea nu mai are inteligența pentru a judeca cine anume e vinovat.

În al doilea proces, în care Hristos este condamnat ca un răufăcător, asistăm la o adevărată și reală ispășire a vinei oamenilor.

Pilat pune în fața poporului un criminal, Baraba, alături de Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos. Poporul alege libertatea pentru criminal. Aceasta înseamnă că Fiul lui Dumnezeu i-a locul criminalului, că vina pentru care Baraba a fost condamnat Hristos și-a asumat-o. Care este acum primul criminal, a cărui vină a crescut de-a lungul generațiilor? Cain care l-a ucis pe Abel, al cărui sânge cere răzbunare. Hristos ia locul lui Cain, luând asupra Sa întreaga vină și absoarbe răzbunarea generațiilor. Astfel, Cain se întoarce în libertatea fiilor lui Dumnezeu și regăsește pacea cu Cel din fața căruia a fugit. Dacă două persoane și-au făcut rău și se acuză reciproc, acum vine Hristos și ia asupra Sa acuzele, păcatele și vina. Acuzat în locul nostru, Iisus îi împacă pe oameni unii cu alții.

Așadar, cel de-al doilea proces vindecă cu a doua condamnare ceea ce s-a întâmplat în Facere 4: acolo a fost rupt raportul dintre om și om, aici Hristos restabilește pacea, comuniunea și viața dintre oameni.

APOSTOLUL PETRU ÎL RENEAGĂ PE HRISTOS

După ultima cină, când Hristos se îndreptă spre Grădina Măslinilor, le spuse ucenicilor: „Toți vă veți sminti întru Mine”, Petru i-a zis: „Chiar dacă toți se vor sminti întru Tine, totuși eu nu”. Și i-a zis Iisus: „Adevărat grăiesc ție: că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de

două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori” (Mr: 14, 26-31).

Când Hristos se afla în curtea arhierului, o slujnică îi spuse lui Petru: „Și tu erai cu Iisus Nazariteanul”. El însă a tăgăduit zicând: „Nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici”. Răspunsul lui Petru este foarte ciudat: neagă că ar fi fost împreună cu Hristos și adaugă că nici nu înțelege despre ce e vorba. E evident că el nu știe ce înseamnă „a fi cu Nazariteanul”. Petru a trăit câțiva ani alături de Domnul, a învățat atâtea fraze de la El, dar în realitate nu știa ce anume înseamnă a fi cu Hristos. Cel care mergea alături de Domnul era încă un om vechi. Cum poate însă un om provenit din păcat, cu inima și mintea neîn-

APOSTOLUL PETRU RENEAGĂ BISERICA

noită să fie cu adevărat cu Hristos? Petru voia să-L iubească pe Hristos fără a fi atins de iubire. Și noi ne gândim la Hristos fără a ieși din noi înșine și a ne încredința Lui.

Hristos a învățat că nu există iubire mai mare decât acia de a-ți da viața. Și iată că la momentul oportun Petru citează această învățătură (Mr: 14, 31), ca mai apoi, în fața unei slujnice, toată certitudinea să se prăbușească.

APOSTOLUL PETRU SE RENEAGĂ PE SINE ÎNSUȘI

După puțin timp, slujnica spune celor de față: „Și acesta este dintre ei”. Iar el a „tăgăduit iarși”. Deci Petru neagă și faptul că este „dintre ei”, respectiv dintre acei ucenici care mergeau cu Hristos. Se întâmplă din nou ceea ce s-a întâmplat în Facere cap.3 și 4: ruperea raportului dintre om și Dumnezeu și a celui dintre om și om. Într-adevăr Petru a negat și Biserica – pe ucenici.

„Și după puțin timp, cei de față ziceau iarși lui Petru: „Cu adevărat ești dintre ei, căci ești și galileean și vorbirea ta se aseamănă”. La care el a început să se blesteme și să se jure: „Nu știu pe omul acesta de care ziceți” (Mr: 14, 70-71). Despre ce fel de om vorbeau slujitorii? Evident că vorbeau despre Petru. E a treia treaptă a renegării. Petru se reneagă pe sine însuși.

PETRU SE REGĂSEȘTE PE SINE ÎN OCHII LUI HRISTOS

Dacă omul este chipul lui Dumnezeu și Dumnezeu este Iubire, tot ceea ce omul creează în afara iubirii se va întoarce la sfârșit împotriva lui, va fi negația omului însuși.

Prăbușit până și în ideea despre sine însuși, nemaiputând să spună cine este, Petru se regăsește în privirea Domnului, Care îl privește jos, în curte.

„Și, întorcându-se, Domnul a privit spre Petru; și Petru și-a adus aminte” (Luca 22, 61). Când Petru s-a pierdut pe sine, se regăsește în privirea Celui de Care s-a lepădat mai întâi. Omul descoperă pentru prima dată cine este, în iertare. Într-adevăr, Botezul, care este iertarea păcatelor, e prima întâlnire cu Dumnezeu și cu noi înșine. Este prima întâlnire în iubire. Petru își trăiește Botezul în curtea arhierului. El se descoperă pe sine în ochii lui Hristos Cel Milostiv. Petru înțelege că lucrul pe care vrem să-l salvăm nu trebuie să-l strângem în pumn sau să-l apărăm cu spada, cum a încercat el, ci trebuie să-l încredințăm iubirii.

HRISTOS A ÎNVIAT

ÎNVIEREA DOMNULUI - ISTORIE ȘI MIRACOL

(începutul în pag. 1)

Un martor cu totul incontestabil a lui Iisus care a Înviat „cu moartea pre moarte călcând”, este Sfântul Apostol Pavel, care, pe drumul Damascului, din adversarul cel mai de temut al lui Iisus și al creștinilor, întâlnindu-se și stând de vorbă cu El, a devenit Apostolul neamurilor, marele propovăduitor și martor al Învierii Domnului: „Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi; și a fost îngropat și a Înviat a treia zi după Scripturi. S-a arătat lui Chefa, apoi celor 12. În urmă s-a arătat deodată la peste 500 de frați, dintre care cei mai mulți trăiesc până astăzi, iar unii au și adormit. După aceea s-a arătat lui Iacov, apoi tuturor Apostolilor. Iar la urma tuturor (...) mi s-a arătat și mie (...) care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu. Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt.” (I Corinteni 15, 3-10).

Martori ai Învierii Domnului mai sunt și alții. De asemenea, mărturii sunt „un nor de mărturii”, spune Apostolul neamurilor în Epistola sa către Evrei (12, 1). Din toate aceste mărturii, ca și din multe altele, reiese în mod cu totul evident că Învierea Domnului e un eveniment istoric a cărui realitate nu poate fi pusă la îndoială sau înlăturată din memoria istoriei. Un șir neîntrerupt de creștini au vestit-o și și-au dat viața mărturisind-o. „Faptele Apostolilor”, cea dintâi istorie a creștinismului, amintește aproape în fiecare capitol această minune. „Noi suntem martori ai acestui fapt” (Faptele Apostolilor

3, 15), spun Apostolii ori de câte ori vorbesc de Hristos și Învierea Sa. Iar când erau opriți să o vestească, răspundeau: „Nu putem să nu grăim cele ce am văzut și am auzit” (Faptele Apostolilor 4, 20).

Certitudinea Învierii Domnului

stă la temelia creștinismului și este izvorul nădejzii noastre în Învierea cea de obște. Privită după natura divină a persoanei lui Iisus, Învierea Sa e un miracol, pentru că El n-ar fi putut învia, dacă n-ar fi fost și

Dumnezeu în același timp. Mântuitorul ca Fiu al lui Dumnezeu n-a fost niciodată lipsit de putere. Dar, viețuind ca om, într-o desăvârșită smerenie și umilință, El nu și-a arătat puterea Sa divină. Numai în momentul Învierii din morți, El se arată ca „Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul Sfințeniei, prin Învierea Lui din morți” (Romani 1, 4). Înviindu-L pe Hristos din morți, Dumnezeu „L-a așezat de-a dreapta Sa întru cele cerești, mai presus de toate (...). Și toate le-a supus sub picioarele Lui și mai presus de toate, L-a dat pe El cap al Bisericii” (Efeseni 1, 20-23).

Înviind din morți, Mântuitorul nu s-a întors la viața Sa de mai înainte de moarte, în trupul Său omnesc, asemenea lui Lazăr din Betania, fiicei lui Iair sau fiului văduvei din Nain, pe care Iisus îi înviase din morți. Aceștia, fiecare la sorocul convenit, au murit din nou, fiindcă ei îmbrăcaseră la înviere trupurile lor pământești, supuse osândei morții din pricina păcatului (Romani 7, 24). Însă Iisus Hristos „a fost dat morții în trup”, cum spune Sfântul Apostol Petru, dar „a fost făcut viu în duh” (I Petru 3, 18). Mântuitorul a murit în trup omnesc, dar a Înviat în trup dumnezeiesc; a murit în trup pământesc, dar a înviat în trup ceresc (I Corinteni 15, 30-50). Cu trupul Său înnoit și desăvârșit, deplin înduhovnicit, Iisus a trecut prin piatra mormântului său, prin ușile încuiate ale camerei unde erau Sfinții Apostoli. Cu același trup duhovnicesc, El se arăta sau se făcea nevăzut; cu același trup, El s-a înălțat

la cer în văzul Sfinților Săi Apostoli. În felul acesta, înviind din morți, Mântuitorul S-a descoperit ca adevărat Fiu al lui Dumnezeu, Domnul și Mântuitorul nostru. Pe scaunul măririi, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh în ceruri șade și aici cu noi este, în toate zilele, până la sfârșitul veacului (Matei 18, 20).

Intrucât Mântuitorul „a gustat moartea pentru fiecare om” (Evrei 2, 9), oamenii toți au fost răscumpărați de sub osânda morții. Prin jertfa Sa cea mare, prin curăția Sa, noi „ne-am spălat, ne-am sfințit și ne-am îndreptat, întru numele Domnului Iisus Hristos și întru Duhul Dumnezeului nostru” (I Corinteni 6, 11). Astfel, din marea lui dragoste față de noi, Dumnezeu, iertându-ne greșelile, ne-a dăruit și viață în duhurile noastre, făcându-ne vii împreună cu Hristos. Iar dacă „Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în noi, El, Cel ce a înviat pe Iisus din morți, vii va face și trupurile noastre muritoare din pricina Duhului Său care sălășluiește în noi” (Romani 8, 11).

Fie ca Învierea Domnului, sărbătoarea sărbătorilor și praznic al praznicelor, să aducă bucurie în toate casele și în toate inimile credincioșilor! Pretutindeni unde este închinat Domnul nostru Iisus Hristos, ziua Învierii Lui să reverse mai multă lumină în cugetele noastre, mai multă bunătate în noi și prietenie între oameni, o mai mare apropiere între neamurile conlocuitoare și între popoare, și multă liniște și spor întru toate greu încercatului și mult răbdătorului nostru popor!

Prof. C.Z. Buștiuc

Țăranul este unul dintre puținii oameni care experimentează nemijlocit sentimentul dependenței de Dumnezeu. În cazul altor ocupații sau meserii (mai ales al celor specifice contextului de astăzi), Dumnezeu este perceput cu mai puțină intensitate sau nu mai este perceput deloc. Țăranii, însă, trudesc pământul, știind cu întreaga lor ființă că grâul se va face „dacă vrea Dumnezeu” sau „dacă dă Dumnezeu ploaie”. Această învecinare cu Dumnezeu prin pământ a dat țăranului român o adâncă senzație de ancorare în sacru, de raportare la lumea de dincolo, raportare petrecută în orice moment, chiar și la cel mai neînsemnat gest. De aceea, ziua și noaptea, somnul și munca, cina și sărbătorile se circumscriu unor reguli precise, izvodite de cumițenia pământului, transmise și respectate din generație în generație cu religiozitate.

Sărbătoarea Învierii, ca toate celelalte sărbători ortodoxe, a fost dintotdeauna respectată cu sfințenie în lumea satului românesc. Tradițiile și obiceiurile care au însoțit și mai însoțesc încă, în unele locuri, sărbătoarea Paștilor arată chiar și celui mai superficial observator marea bogăție spirituală a țăranului român, credința profundă care îl aduce în fața lui Dumnezeu laolaltă cu universul lui: ogorul, casa, familia, uneltele.

Pentru sat, Paștele nu era o simplă zi de petrecere și veselie, ci un praznic adevărat la care se ajunge cu truda celor șase săptămâni de post, care însemnau, pentru gospodarul casei, cele mai intense săptămâni de muncă la câmp, iar pentru gospodină, răstimpul dedicat în întregime țesutului. De-a lungul postului, gospodina trebuia să țese cămăși noi pentru toți ai casei, ca fiecare să o îmbrace în ziua Paștilor, să se înnoiască, adică, de Învierea Domnului. Săptămâna Mare era o perioadă cu totul specială în care țăranii își îngrijeau

gospodăriile pentru a fi cât mai curate la marea sărbătoare, iar femeile se îndeletniceau, în Joia sau Vinerea Mare, cu încondeiatul ouălor.

trat în toate zonele și se practică aproape în fiecare casă. Alte datini țărănești, uitate în mare parte astăzi, împodobeau sărbătoarea Învierii de altădată, arătând credința oame-

PAȘTILE ÎN LUMEA SATULUI ROMÂNESC

Deși pomenite mai rar astăzi sau socotite simple povești, legendele legate de înroșirea ouălor își păstrează nealterate frumusețea și însemnătatea lor spirituală pentru satul românesc. Unele dintre ele au sigur origine românească, ca cea descrisă de preotul și folcloristul Simion Florea Marian în cartea *Sărbătorile la români*: „două fete tinere, o româncă și o evreică, întorcându-se de la un târg cu coșurile pline cu ouă, vorbeau pe drum despre credința creștină și despre Domnul Iisus Hristos. Auzind de la româncă despre Înviere, evreica s-a arătat neîncredzătoare, spunând că atât este de adevărată Învierea Domnului, pe cât de adevărat este că ouăle din coșurile lor sunt roșii și nu albe. Uităndu-se în coșuri, au văzut uimite că ouăle se înroșiseră și, de spaimă, au leșinat. Doi tineri care treceau pe acolo, le-au stropit cu apă și fetele, trezindu-se, le-au dăruit ouă roșii. În amintirea acestei întâmplări, a doua zi de Paști, feciorii mergeau la casele fetelor și le stropeau cu apă, primind în schimb ouă roșii”.

O altă legendă spune că Simon din Cirene plecase la câmp, având ca merinde câteva ouă fierte și pâine. După ce a purtat Crucea Mântuitorului, mergând și muncind la câmp, a vrut să mănânce, însă ouăle se făcuseră roșii.

Chiar și astăzi, în ciuda superficialității cu care se sărbătorește Paștele în unele locuri, obiceiul de a roși ouă s-a pă-

nilor în caracterul ei cu totul excepțional, fast. Astfel, în noaptea Învierii, pe când toată suflarea satului se afla în biserică pentru a participa la slujbă, unii bărbați, mai ales cei tineri, așteptau pe malul unei ape curgătoare să audă clopotul tras în momentul când preotul rostea cu glas mare „Hristos a Înviat!” și se aruncau în apă, convinși fiind că tot anul aveau să fie sănătoși.

La masa de Paști, capul familiei ciocnea un ou roșu cu soția sa, pentru a se întâlni pe lumea cealaltă, și apoi tăia oul în

feliuțe mici, dând câte una fiecăruia din cei invitați la masă. Aceste feliuțe erau mâncate cu credința că, dacă se va rătăci cineva în pădure, va fi suficient să-și amintească cu cine a mâncat oul de Paști și va găsi drumul cel bun. După masa îmbelșugată, tinerii se adunau în curtea bisericii și timp de câteva ore, în așteptarea vecerniei, trăgeau clopotele continuu, pentru a vesti tuturor Învierea Domnului. În unele locuri, mai ales în Bucovina, feciorii își alegeau un crai dintre cei mai harnici, pentru a le judeca și pedepsi toate greșelile făcute în timpul anului. Faptele rele ale tinerilor erau strict legate de viața de zi cu zi și astăzi ar părea foarte ciudate generației de aceeași vârstă: pierderea unui cui de la osia carului, ruperea coarnelor de la plug, neascultarea părinților etc. Cei găsiți vinovați erau purtați în jurul bisericii și la fiecare latură erau loviți la tălpi cu vergele de lemn, pentru a nu mai repeta de-a lungul anului greșelile.

Sărbătoarea Paștilor era, deci, o sărbătoare a comunității, iar neparticiparea deplină la ea, prin încălcarea postului sau absența de la slujba Învierii, atrăgea pentru cel în cauză dezaprobarea satului care îl considera „spurcat” și expus tuturor bolilor și relelor timp de un an de zile, până la următoarea Înviere, când avea ocazia să se îndrepte.

Există și astăzi zone în care tradiția s-a păstrat vie și puternică, dar, din păcate, în foarte multe locuri obiceiurile s-au pierdut sub influența nefastă a dorinței de modernism, specifică unei lumi aflate la întretăierea vânturilor și la răscruce de vremi. Deși ar părea bizar pentru mulți, cea mai la îndemână soluție poate fi redescoperirea comorilor spirituale românești, ascunse sub mâl negru de ateism comunist sau democrat.

Aurel Nae

Atunci când un creștin ortodox este întrebat care este considerată a fi diferența majoră dintre ortodoxie și catolicism, răspunsul pe care-l dă este: „Noi nu avem papă”. Cu alte cuvinte,

ortodoxia nu recunoaște pretenția Episcopului Romei de a avea jurisdicție universală asupra Bisericii.

AȘA-ZISUL “PRIVILEGIU PETRIN ESTE O INVENȚIE ROMANĂ TÂRZIE

Mântuitorul Iisus Hristos a pus următoarea întrebare ucenicilor săi: „Dar voi cine ziceți că sunt?” Răspunzând Simon Petru a zis: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu”. Iar Iisus, răspunzând, a zis: „Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Și Eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 15-18). Biserica Romei interpretează acest paragraf ca arătând că Simon, fiul lui Iona, acum numit Petru, ar fi fost persoana în care ar sălășlui deplin autoritatea lui Hristos însuși după ce misiunea pământească a Domnului s-ar fi împlinit. Cu alte cuvinte, mărturisirea de credință personală a lui Petru i-a dat lui autoritatea de a fi un garant al credinței creștine.

Din punct de vedere ortodox, se consideră că nu a existat o asemenea interpretare a acestui fapt în rândul Apostolilor. Interpretarea ortodoxă a referatului biblic de mai sus este că declarația făcută de Mântuitorul Iisus

oricine va mărturisi pe Iisus Hristos ca Fiul lui Dumnezeu Celui viu, este o „piatră”, un mărturisitor al credinței, și din acești mărturisitori este Biserica lui Dumnezeu alcătuită.

Hristos se referă la credința lui Petru că Iisus din Nazaret este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, și nu se referă la Petru ca persoană în care va sălășlui darul autorității peste întreaga Biserică. Interpretarea ortodoxă este că

Așa-zisul „privilegiu petrin” este o invenție romană târzie și nu este recunoscut de istoricii serioși.

Probabil că datorită unificării Italiei într-un stat secular secolul trecut (papalitatea a pierdut atunci importante proprietăți) și datorită declinului puterii ecleziastice catolice în Vestul Europei, ca urmare a „Iluminismului”, Papa Pius al IX-lea a insistat ca în declarația Conciliului I Vatican (1870) să fie menționat că Episcopul Romei este infailibil atunci când vorbește „ex cathedra”, sau „oficial”. În acel moment al istoriei, pontifului roman i-a fost garantat un teritoriu limitat geografic, un „stat politic” complet, cu personal diplomatic, monedă proprie, sistem poștal propriu etc., „orașul-stat” cunoscut sub numele „Vatican”, care în nici un fel nu chestionează „dreptul” său de jurisdicție ecleziastică universal-geografică. Papa Romei pretinde dreptul de jurisdicție ecleziastică universală, geografică peste toți credincioșii Bisericii Romei (și impli-

cit dreptul de jurisdicție peste întreaga umanitate urmând poruncii de a răspândi Evanghelia la toate neamurile). Singur papa poate defini dogmele și singur decide cine poate fi consacrat episcop. Fiecare episcop este astfel un „episcop sufragane” episcopului Romei.

UNII PATRIARHI ORTODOCȘI PRETIND LA JURIS- DICȚIE UNIVERSAL- GEOGRAFICĂ PE BAZE ETNICE

Am mers destul de departe, arătând ceea ce am înțeles că este învățătura romano-catolică despre jurisdicția ecleziastică universal-geografică a episcopului Romei combătând-o alături atât de mult, încât o vom folosi ca punct de plecare în contrast cu ecleziologia ortodoxă. Ortodoxia proclamă că „acolo unde este episcopul, acolo este Biserica”.

Concepția ecleziologiei ortodoxe este că fiecare episcop, arhiepiscop, mitropolit sau patriarh are o jurisdicție ecleziastică geografică particulară, dar nici un ierarh nu poate pretinde o jurisdicție ecleziastică geografică universală.

În contextul de astăzi al Ortodoxiei în America de Nord, totuși, se remarcă o stare neobișnuită de existență a Bisericii. Este vorba de faptul că numeroase Patriarhate „de facto” pretind jurisdicție asupra credincioșilor „lor” din Statele

JURISDICȚIE ECLEZIASTICĂ UNIVERSAL-GEOGRAFICĂ ESTE UN ASEMENEA CONCEPT ORTODOX?

Unite și Canada, chiar dacă această jurisdicție este în afara frontierelor naționale proprii și peste un alt continent. Unele dintre aceste Patriarhate pretind, de asemenea, jurisdicție asupra credincioșilor „lor” de pe alte continente. Poate fi arătat, că această ușor de identificat suprapunere a jurisdicțiilor ecleziastice universal-geografică „ortodoxă” există astăzi în cadrul Ortodoxiei.

În timp ce papa Romei pretinde drept de jurisdicție universală, câțiva Patriarhi ortodocși exercită jurisdicție universală bazându-se pe privilegiile etnice. Nu știm unde în canoanele ori în experiența istorică a Bisericii poate fi găsit temei pentru ca orice patriarh să pretindă, în mod just, dreptul de jurisdicție ecleziastică universal-geografică, bazându-se pe slujirea unei prezențe etnice specifice, așa-numita „diasporă” (a nu se confunda cu „captivitatea babiloniană”).

Acest lucru, însă, nu este un concept ortodox.

CHEZĂȘIA DREPTEI CREDINȚE NU ESTE UN LOC, NICI O ANUMITĂ PER- SOANĂ, CI SĂLĂȘLUIREA SFÂNTULUI DUH ÎN BISERICĂ

Cuvântul „diaspora”, în adevăratul înțeles, a definit termenul tehnic pentru comunitățile evreiești stabilite în afara Palestinei în timpul ultimului secol î.d.Hr. și în primul veac d.Hr. Aceste persoane priveau Ierusalimul ca pe capitala lor spirituală. Folosirea cuvântului „diaspora” de către diferite Biserici Ortodoxe pentru a exprima statutul credincioșilor care au părăsit țara lor, cu voință sau fără voință, și care acum trăiesc „dincolo” de granițele politice și geografice ale țării natale, este nefiresc. Este nefiresc, pentru că nu există un „centru” geografic pentru creștinătatea ortodoxă; nu există o „Romă”, veche sau nouă, care să fie unicul criteriu al credinței. „Noul” Ierusalim este cel ceresc, ce va să vină; și va deveni atunci centrul creștinătății, pentru că Hristos însuși va sălășlui într-însul și Hristos este izvorul vieții și al adevărului. Chezășia dreptei credințe nu este un loc, nici o anumită persoană, ci sălășluirea Sfântului Duh în Biserică.

Pot exista o mulțime de „centre,

dreptului de jurisdicție ecleziastică universal-geografică rezidă în interpretarea particulară a poruncii Mântuitorului Hristos de a merge și a propovădui Evanghelia tuturor neamurilor. Trebuie însă specificat că Hristos S-a referit la convertirea neamurilor ca fiind parte a identității lor naționale, și nu la convertirea unor persoane. Persoana este mântuită și prin apartenența sa la un întreg, la o comuniune, la un popor.

Această interpretare se pare că s-a ivit în ultima perioadă ca un argument în susținerea modernă a identității „naționale”, și a dat temei „obligației” Bisericilor-mame de a purta de grijă fiilor spirituali ai lor, răspândiți pe întreg globul pământesc. Dacă această obligație a fost impusă de anumite presiuni geopolitice, Biserica poate fi scuzată temporar. Acum însă, când Bisericile sunt libere să restabilească ecleziologia tradițională ortodoxă, ele pot, de asemenea, eradica acest neortodox „jurisdicționalism ecleziastic universal-geografic”.

CUM POATE BISERI- CA CEA UNA SFÂN- TĂ, SOBOR- NICEASCĂ ȘI APOS- TOLEASCĂ SĂ AIBĂ O MULTITUDINE DE JURISDICȚII CARE SE SUPRAPUN, ÎN UNELE ZONE GEOGRAFICE?

Cum pot Patriarhii de Constantinopol, Antiohia, Ierusalim, Moscova, Belgrad, București, Sofia, toți să pretindă drept de jurisdicție ecleziastică universal-geografică în America de Nord (și în restul lumii), bazându-se pe existența fiilor lor spirituali de o anumită naționalitate care locuiesc aici? Suntem recunoscători că Bisericile Ciprului, Finlandei, Slovaciei, Japoniei etc., nu au pretins încă drept de jurisdicție asupra credincioșilor ortodocși de naționalitate cipriotă, finlandeză, etc. din America de Nord.

În lumina celor de mai sus, noi credem că răspunsul la întrebarea: „Este conceptul de jurisdicție ecleziastică universal-geografică unul ortodox?” este negativ.

Lăsați, așadar, pe ortodocșii din Canada și Statele Unite să lucreze cu Bisericile-mame pentru a cere binecuvântarea lor, ca păstorii și turmele lor „de la mare distanță” să se unească administrativ așa după cum este principiul ecleziastic ortodox. Lăsați aceste Biserici să-și aleagă patriarhi pentru Canada și Statele Unite, pentru ca lucrul Domnului să poată continua, astfel încât cu o inimă și într-un gând să mărturisim și în acest fel să preamărim Sfânta Treime, pe Tatăl și pe Fiul, și pe Sfântul Duh.

+NATHANIEL, Arhiepiscop de Detroit.

Se pare că bazele întrebunțării

“A RESPECTA SENTIMENTELE CREDINCIOȘILOR, A PĂZI LUCIDITATEA CREȘTINĂ A MINȚII”

Declarația Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse

În ultimul timp guvernării Rusiei și ai unor state CSI organizează culegerea de informații despre cetățeni, care se vor stoca în sisteme computerizate de stat. Această activitate este explicată prin necesitatea optimizării colectării impozitelor și dorința de facilitare a relațiilor financiare dintre cetățeni și structurile administrative.

De altfel, în unele localități populația deja primește cartele electronice cu care se vor efectua decontări cu autoritățile publice locale. În baza acestor carduri se va acorda ajutor social și medical în limitele contribuției fiecărui cetățean sub formă de impozite. Această inovație a provocat neliniște printre credincioși, care se tem de un control total din partea autorităților privind viața particulară și socială a omului, inclusiv de lipsa oricărui control public a informației ce ar putea să o conțină cartelele electronice.

Fiecărui angajat în câmpul muncii, conform cererii sale, i se va atribui un cod individual de impozitare. Mulți creștini care cinstesc cu sfințenie numele primit la Botez, consideră nedemn să ceară statului să le atribuie un oarecare „nume” nou format din cifre.

O altă chestiune, nu mai puțin importantă, în privința căreia ni se adresează credincioșii, este problema simbolicii folosite la înregistrarea cetățenilor. O serie de documente conțin sau vor conține un cod de bare – cifre reprezentate prin linii de diferite grosimi. Fiecare din aceste coduri include trei linii despărțitoare, care coincid grafic cu simbolul aprobat pentru cifra 6. Astfel, în codurile de bare, din inițiativa creatorilor sistemului internațional se conține și numărul 666, care se califică, în Apocalipsa Sf. Ioan Teologul, ca numărul lui antihrist (*Ap. 13, 16-18*) și de aceea este folosit de sectele satanice pentru a ofensa Biserica și pe creștini.

Mulți specialiști în domeniul tehnicii de calcul ne încredințază că folosirea semnelor cifrei 6 ca linie de demarcație n-a fost o necesitate. De aici se poate trage concluzia: conștient sau nu, dar autorii sistemului global al codurilor de bare, larg folosite în prezent, au selectat un simbol ofensator și alarmant pentru creștini, fiind, cel puțin, o batjocură obraznică. În legătură cu aceasta și-au exprimat deja îngrijorarea mai multe comunități creștine din întreaga lume, în special Biserica Eladei. Luând în considerație situația creată, Sfântul Sinod îi îndeamnă, totuși, pe preoți și mireni să-și păstreze luciditatea creștină a minții.

Neliniștea dumneavoastră, generată de acțiunile puterii de stat, este împărtășită de conducerea Bisericii, or e vorba, în cele din urmă de apărarea dreptului credincioșilor de a trăi după convingerile lor religioase. De fapt, noi dorim să declarăm cu claritate: nu se cuvine a vă teme de simboluri și semne exterioare, căci nici o minunție a vrăjmașului sufletelor omenești nu e în stare să biruie belșugul bunătăților lui Dumnezeu în Sfânta Biserică. Nimeni și nimic nu poate zdruncina credința omului, dacă el, bineînțeles, viețuiește întru Hristos și dacă apelează la Tainele bisericesti. Sfântul Apostol Petru scrie: „Și cine vă va face vouă rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine? Dar de veți și pătimi pentru

dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați. Ci pe Domnul Dumnezeu să-L sfințiți în inimile voastre și să fiți gata totdeauna să răspundeți cu evlavie oricui va cere socoteală despre nădejdea voastră” (*I Petru 3, 13-15*).

Unii preoți, în mod neautorizat, au introdus printre întrebările puse la spovedanie și cea cu referire la acceptarea codului de impozitare, iar refuzul la înregistrarea fiscală fiind pus drept condiție pentru permiterea Sfintei Împărtășanii. Vă re-

Moscova. Catedrala “Hristos Mântuitorul”

mintim celor care încearcă să identifice codul fiscal cu „pecetea antihristului”, că în Tradiția Sfinților Părinți o astfel de pecete era interpretată ca un semn care adeverește lepădarea conștientă de Hristos. După cuvântul lui Ippolit al Romei, „acea pecete va vesti: „Mă lepăd de Ziditorul cerului și al pământului; mă lepăd de Botez; mă lepăd de slujirea Dumnezeului meu și mă alătur ție și în tine cred”. La fel afirma și fericitul Nil Izvorătorul de Mir: „Pe pecete vor fi scrise următoarele. „Eu sunt al tău” – „Da, tu ești al meu”. Contrar acestei tradiții uneori se afirmă că dezvoltarea tehnologică ar fi în stare de la sine să producă o preschimbare în cele mai ascunse adâncuri ale sufletului omenesc, făcându-l să uite de Hristos. O astfel de superstiție nu are nimic comun cu interpretarea ortodoxă a Apocalipsei Sf. Ioan Teologul, potrivit căreia „pecetea fiarei” se pune aceluia care se încred într-însa „doar pentru mincinoasele ei minuni” (*Sf. Ioan Gură de Aur*). Nici un fel de semn exterior nu poate tulbura liniștea sufletească a omului, dacă nu devine voit o urmare a trădării lui Hristos și a profanării credinței.

Spunând acestea, din numele păstorilor noștri, în același timp ne adresăm autorităților, având în vedere multiplele motive de neliniște și nedumerire expuse anterior.

Biserica are o atitudine înțeleghătoare față de preocupările în vederea îmbunătățirii colectării impozitelor, întrucât de aceasta depinde bunăstarea oamenilor, cu prioritate a celor bătrâni, bolnavi și năpăstuiți de sărăcie. La fel salutăm orice efort de a ușura accesul cetățeanului la asistența socială și alte facilități acordate de stat, deși sunt bine cunoscute dificultățile cu care se confruntă populația în prezent.

Cu toate acestea, Sfântul Sinod reamintește guvernanților că, potrivit Legii Supreme a statului – Constituției – se interzice strângerea, înregistrarea, păstrarea și utilizarea informațiilor și datelor referitoare la viața privată a cetățeanului, fără acordul său (art. 24). Ca răspuns la îngrijorarea credincioșilor Bisericii noastre, îi chemăm diriguitorii puterii de stat să ia o atitudine responsabilă față de cele expuse în Declarația noastră. Ne pune în gardă îndeosebi lipsa de transparență și liberul acces al cetățeanului la informația despre viața lui privată, care poate fi acumulată în arhivele electronice ale organelor fiscale și altor instituții administrativ-financiare și posibilitatea folosirii acestor informații în detrimentul cetățeanului.

Considerăm importantă crearea pentru credincioși a posibilității de a nu fi impuși să solicite acordare codului fiscal individual.

Cerem autorităților Rusiei și altor țări ale CSI cu populație preponderent creștină să abordeze problema înlăturării din codurile de bare a nefastului simbol 666 prin modificarea sistemului internațional de codificare. În cazul în care va fi imposibilă, totuși, realizarea acestui lucru, considerăm necesară crearea unui sistem de codificare național de alternativă.

De reținut, în acest context, încă un moment important: în viitorul apropiat, cetățenii lipsiți de acest cod sau cartelă magnetică se pot pomeni, practic, în situația de a nu beneficia de asistență socială sau medicală. Dacă se vor întâmpla asemenea lucruri, vom fi îndreptățiți să punem la îndoială principiile egalității și liberei expresii – principii atât de activ propagate de civilizația modernă. Anume din aceste considerente insistăm asupra necesității creării unui sistem alternativ de evidență a cetățenilor pentru a li se acorda servicii sociale, medicale, de asigurări ș.a.

Biserica nu poate să nu-și înalțe glasul în apărarea libertății umane. Căci pentru unitatea spirituală a societății este extrem de important ca credincioșii să nu simtă că sunt neglijați și tratați ca cetățeni de categoria a doua, văzând în stat, ca altădată, un persecutor și ofensator al credinței. Desigur, creștinul ortodox, care va fi impus de autorități să accepte documentul de tristă faimă, nu-și va păgubi sufletul său. Însă, în același timp, ca și în perioada persecuțiilor, el iarăși se vede nevoit să facă penibila deosebire între Patrie și stat. Pocăința deplină pentru crimele comise pe parcursul sec. XX împotriva credincioșilor se va săvârși atunci când statul va respecta neclintit sentimentele credincioșilor și nu va atenta la conștiința umană, fie din motive politice, economice, ideologice, sau polițieneste.

Cu rugăciuni pentru Rusia și celelalte țări, unde locuiesc păstorii noștri, nădăjduim că autoritățile statale nu vor rămâne indiferente față de problema a milioane de creștini. Iar către slujitorii lui Hristos și păstorii ne adresăm cu cuvintele Apostolului Pavel: „Iar Dumnezeuul răbdării și al mângâierii să vă dea vouă a gândi la fel unii pentru alții, după Iisus Hristos” (*Rom. 15, 5*).

PA{TILE-PRIM+VARA SUFLETULUI

În fiecare an trăim o noapte de primăvară, în care natura abia trezită la viață ascultă clopotele Învierii. Părinții și bunicii își iau copiii și nepoții de mână pentru a-i purta pe drumurile datinilor și credinței.

De ziua Învierii fiecare gospodar sau gospodină, tânăr sau bătrân, care ia parte la Înviere trebuie să aducă cu sine și o lumină, pe care o aprinde și o ține aprinsă pe tot parcursul Sfintei Învieri de către preoți.

Mai apoi fiecare se întoarce cu lumina aceasta (numită Lumina Învierii) aprinsă acasă. Iar după ce ajung acasă și pășesc pragul tindeii, încep a se închina, apoi, intrând în casă, sting lumânarea de grindă, afumând-o pe aceasta în semnul crucii. Tot așa fac ei și în anii următori la fiecăre paști câte o cruce, astfel socotind vârsta casei. După ce fac cruce cu dânsa, o păstrează cu cea mai mare sfințenie peste an, spre a o avea la îndemână și a o putea aprinde la întâmplări primejdioase.

Tradiția consumului cârnii de miel la sărbătoarea de Paști datează de pe vremea lui Moise, care a introdus obiceiul „cinei pascale”. atunci întreaga familie se strângea în jurul mesei pentru a mânca ierburi amare, în deosebi pelin, și carne friptă de miel. această alegere a pelinului semnifică amărăciunea suferită în captivitate de iudei, iar a cârnii de miel – considerat un animal neprihănit – ca un îndemn de a păzi cu sfințenie pământul făgăduit. Obiceiul era ca mielul să fie mâncat repede, bărbații fiind obligați în timpul cinei pascale să poarte veșminte care să acopere trupul în întregime și să țină în mână un toiag.

Cu timpul, unele din aceste obiceiuri s-au pierdut, rămânând doar tradiția consumului cârnii de miel alături de ouăle roșii și de cozonac. Mielul simbolizează pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos Care s-a jertfit pentru păcatele lumii, și a murit ca un miel nevinovat. Ouăle simbolizează mormântul purtător de viață al Domnului, care s-a deschis la Învierea Sa din morți.

La români, obiceiurile pregătirii ouălor de Paști cunoaște particularități care conferă tradiției semnificații deosebite, integrând-o deseori în universul atât de fascinant al artei populare.

Cel mai răspândit și cel mai simplu procedeu de ornamentare a ouălor este îmbrăcarea acestora într-un strai de o sau mai multe culori. Cea mai frecventă fiind cea roșie – simbolizând Sângele Domnului, care s-a scurs pe Cruce pentru mântuirea lumii. De asemenea este folosit și alt procedeu – încondeierea ouălor, ce este o tehnică veche de virtuozitate.

Și ce satisfacție poate fi mai deplină, decât cea de a saluta pe cei apropiați sufletului sau pe oricine îți iese în cale cu „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”.

Și dacă ouăle roșii sau încondeiate în lunga veghe a Învierii sunt o tradiție, fie ca Învierea Domnului să devină, pentru noi toți, o prezență trăită în fiecare zi spre a putea rosti acum și pururea: **Hristos a Înviat!**

A FOST ALES UN NOU ÎNTĂISTĂ- TĂTOR AL BISERICII AUTONOME ORTODOXE DIN JAPONIA

În perioada 3-5 martie 2000, la Tokyo și-a desfășurat lucrările Soborul local al Bisericii Autonome Ortodoxe din Japonia. Soborul local, format din ierarhi, clerici și mireni, constituie organul suprem de conducere al Bisericii Ortodoxe din Japonia. A fost prezent în calitate de reprezentant al Bisericii-Mame Ortodoxe Ruse mitropolitul Smolenskului și Kaliningradului Kiril, președinte al secției relații externe bisericești a Patriarhiei din Moscova.

Soborul l-a ales în scaunul de Întăistător al Bisericii Autonome Ortodoxe Japoneze pe Preasfințitul Petru (Arihara), episcop de lokohama, vicar al Eparhiei din Tokyo. Potrivit normelor canonice, noul Întăistător intră în exercițiul funcției imediat după confirmarea de către Sanctitatea Sa Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii. Instalarea noului Întăistător va avea loc, într-un cadru solemn, la 14 mai curent, la Tokyo, în prezența Sanctității Sale Alexii II, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, care se va afla într-o vizită oficială în Japonia.

Soborul local, printre altele, a examinat o serie de probleme actuale privind organizarea vieții bisericești. La 5 martie mitropolitul Kiril al

Smolenskului și Kaliningradului a oficiat slujba Sfintei Liturghii cu participarea unui sobor de ierarhi și clerici ai Bisericii Japoneze în catedrala Învierii Domnului (Nikolai-do) din Tokyo. În aceeași zi Soborul local Extraordinar și-a încheiat lucrările sale. Iar la 7 martie Sanctitatea sa Alexii II, Patriarhul Moscovei și întregii Rusii, a transmis episcopului Petru al lokohamei o telegramă în care comunica despre aprobarea hotărârii Soborului local. Textul telegramei se expune în continuare:

“PS Petru, episcop de lokohama, ales Întăistător al Bisericii Autonome Ortodoxe din Japonia.

Prin prezenta aprobăm hotărârea Soborului local al Bisericii Autonome Ortodoxe Japoneze cu privire la alegerea Preasfințitului episcop Petru în scaunul de Arhiepiscop de Tokyo, Mitropolit al întregii Japonii și-l binecuvântăm pe noul Întăistător al Bisericii Japoneze la slujire Înalt-sfințitoare întru slava lui Dumnezeu pentru folosul duhovnicesc al păstoritorilor ortodocși japonezi.

*Cu dragoste în Domnul,
Patriarhul Moscovei și întregii Rusii
Alexii II*

7 martie 2000, orașul Moscova

BISERICA ROMEI ÎȘI CERE IERTARE PENTRU GREȘELILE COMISE PÂNĂ ÎN PREZENT

Papa de la Roma a anunțat că Biserica Romano-catolică în anul 2000 va deschide o nouă filă în istoria sa prin faptul că își va cere iertare, în mod oficial, pentru greșelile, nedreptățile și încălcările drepturilor omului, comise de ea până în prezent. Papa nu a precizat despre care greșeli este vorba, însă în mesajele oficiale anterioare Vaticanul își cerea iertare în fața iudeilor, se căia de instituirea inchiziției și regreta încălcarea drepturilor aborigenilor.

„Pravoslavnaia Rusi”, 1999, nr. 19.

Dragi cititori, existența ziarului depinde de numărul abonaților. Vă rugăm să contribuiți la creșterea numărului cititorilor noștri.

Acum, când aveți posibilitatea de a alege la ce publicație să vă abonați, alegeți ziarul nostru și nu veți regreta!

Redacția aduce mulțumiri doamnelor Lulia și Valentina de la parohia “Sf. Dumitru” din Chișinău pentru ajutorul financiar acordat ziarului.

STIMAȚI CITITORII!

Colegiul de redacție Vă invită să participați la publicația noastră prin reportaje, povestiri, comunicări și alte materiale, dacă e posibil și însoțite de imagini, poze, care ar reflecta viața cotidiană a parohiei D-voastră, construcția sfintelor locașuri, sfințirea acestora, activitatea școlilor duminicale, predarea religiei în școală ș.a.

Vom fi foarte bucuroși să primim corespondența D-voastră.

ORTODOCȘII ȘI LUTERANII DIN SUA SUSȚIN DATA COMUNĂ A PAȘTELUI

New-York. Acum, când creștinii respectă Postul Mare — perioadă de pocăință și abținere de la mâncare până la Paști - Învierea Domnului, au fost reluate încercările de a-i îndemna pe toți creștinii să aplice aceleași calcule pentru a determina data anuală a Paștelui. Participanții la dialogul Creștin-ortodox—Luteran din SUA au susținut apelul internațional privind examinarea pe parcursul anului a acestei chestiuni.

“Susținem cu fermitate principiile de bază ale Declarației de la Aleppo și stăruim cu insistență ca să fie examinată amănunțit și în spirit preoteșc, — se spune în “Răspunsul comun” din 7 aliniate al participanților. “Dialogul nostru Creștin - ortodox—Luteran din SUA susține apelul expus în declarație în scopul examinării acestei chestiuni în perioada de până la Paștele din 2001”. Anul curent creștinii occidentali sărbătoresc Paștele la 23 aprilie, iar bisericile creștin-ortodoxe — la 30 aprilie. În 2001 creștinii de toate tradițiile vor sărbători Paștele la 15 aprilie. În general, creștinii ortodocși și occidentali calculează data Paștelui potrivit regulii stabilite de Sinodul ecumenic de la Niceea în anul 325. Așadar, ortodocșii serbează Paștele în prima Duminică de după lună plină, de după echinocțiul de primăvară—în momentul când în emisfera nordică a Pământului începe primăvara..

Însă, diferite tradiții socot variat echinocțiul și luna plină, folosind metode de numărare deosebite și, de cele mai multe ori, ajung fiecare la o dată diferită a Paștelui. În Declarația de la Aleppo se propune a se folosi o numărare astronomică modernă exactă de la meridianul pe care se află Ierusalimul—locul Morții și Învierii lui Hristos — ca nici una dintre tradiții să nu mai revină la schimbarea concepțiilor sale.

Membrii dialogului au căzut de acord că “Declarația de la Aleppo rămâne a fi fidelă canoanelor de la Niceea”. Ei aduc drept argument astfel de principii cum sunt sărbătorirea Paștelui în aceeași zi ca “mărturie comună despre Învierea Domnului nostru Iisus Hristos — ca principala taină a credinței creștine”.

Declarația respinge ideea serbării Paștelui la o dată fixă și se alătură metodei de calculare după soare și lună ca “reamintire binefăcătoare despre măsurarea cosmică a biruinței lui Hristos asupra păcatului și morții”. Pentru ca noile calculări să rămână fidele întru tot Sf. Scripturi participanții

dialogului din SUA cer examinarea concepției creștin-ortodoxe potrivit căreia data comună a Paștelui trebuie să fie neapărat după Paștele iudeilor (Pesah). După Biblia creștină Iisus a fost răstignit și îngropat vineri—cu o zi până la Pesah, și a înviat din morți duminică dis-de-dimineață — cu o zi după Pesah. “Noi reciproc ne dăm asigurări încredințându-i de asemenea și pe alți parteneri ecumenici de-ai noștri, că ne vom strădui și-n continuare să facem tot posibilul pentru a împăca toți creștinii în ce privește această chestiune “ — se spune în răspunsul ortodox-luteran. “Din aceste considerente dialogul nostru îndeamnă cu insistență bisericile noastre să acorde o atenție serioasă Declarației de la Aleppo”.

Declarația din 1997 de la Aleppo a fost susținută de asemenea și de membrii consultării teologice ortodox-catolice din America de Nord, care au chemat toate bisericile creștine să înceapă a sărbători Paștele la o dată comună.

Dialogul ortodox-luteran reprezintă a “Treia rundă” de convorbiri începută încă în anii ‘60. A doua rundă - din 1983 până în anul 1989 s-a finalizat cu publicarea în 1992 a documentului “Mântuirea întru Hristos”. A treia rundă cu tema “Credința în Sfânta Treime” a început în 1994. Următoarea ședință de lucru va avea loc între 15-18 octombrie, în centrul luteran Chicago. Copreședintele ortodox al dialogului este ÎPS mitropolit Maxim, episcop de Peatsbourg. Copreședintele luteran este pastorul Donald J. Maccoyd, episcopul sinodului BELA în Pensylvania de sud-vest.

Participanții ortodocși ai convorbirilor: mitropolitul Maxim, mitropolitul Hristofor (Biserica Ortodoxă Sărbă în SUA și Canada), d-r James Yorgenson, Jon Morris, d-r Brady Nassif (seminarul din Fuller), d-r Robert G. Stefanopulos (catedrala Sf. Treimi din New-York), și d-r Gregory C. Vinhembah (Asociația creștină din Pensylvania de sud).

Participanții luterani ai dialogului: episcopul Maccoyd, pastorul Ian O. Floten (biserica „Treimii” din Fenix), pastorul Victor S. Langford (biserica „Sf. Marc” din Siettle), pastorul Thomas R.Ly, ajutor episcopal al sinodului BELA în Montana, d-r Lynn Lorensen (colegiul Augsburg din Minneapolis), d-r Brus Marchall (colegiul „Sf. Olaf” din Norfield), pastorul Marc R. Swenson (seminarul sudic teologic luteran din Columbia).

Stimați cititori, Vă anunțăm că cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și întregii Moldove, abonarea la ziarul “Curierul Ortodox” continuă.

Creștinii care dispun de mijloace bănești, au posibilitatea să facă un bine pentru cititorii noștri, ajutând în măsura posibilităților la apariția publicației “Curierul Ortodox”.

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

CURIERUL ORTODOX
Publicație
în limba română
Indice de abonare 22034

Adresa redacției:
“Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Chișinău
Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33, 77-24-44

REDACȚIA
Nicolae FUȘTEI - redactor-șef,
Preot Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru Tolico - redactor tehnic,
Larisa ERȘOV - redactor literar

Tipografia “Prag”
str.Șpicului 94,
Chișinău
Tirajul:2000
Comanda nr. 717